

VI. Adattár

1.

Inventariumja

Néhai Bertha Simony Idevaló lakosnak, mellyett az Tettes Ns Tanácsnak de ... 4° Januarii 1811 tör-tént végzése szerént véghez vittem, úgymint

1. Alsó városi részen vagyon, avagy is maradt egy Residentionális Háza, Simony Joseff háza szomszédságában melyben van egy Szoba, 1 Konyha, 1 Kamara és 1 Istálló.
2. melyben van 2 Karos pad és két fogas.
3. Egy Szállás az alsó városi részen az Matyon tul, Szétsi Joseff Szállása szomszédságában, mellyen vagyon Egy Ház Tutajra, és Sár Tapasztra, ez áll 1 Szobából, egy Konyhából, 1 Szin, és 1 Kiss Kama-rából

Azon Szobában

4. Egy fenyő fa Karos pad,
5. Egy asztal
6. Egy ord fenyőfa láda
7. Egy üllő Deszka pad
8. Kétt deszka, melyek Nyoszolya gyanánt szolgálnak.
9. 1 Fa kar szék
10. Egy rosz fenyő fa láda
11. 1 avilt sűrű, és 1 deto szita.
12. Két üveg Butellia.
13. 7 Iczés palaczkok, és 4 pálinkás Fertályos Üvegek.
14. 9 nagyobb és kisebb közönséges Képek
15. Egy kiss régi Tükör
16. Egy ollo
17. 10 Kiss Tálak és Ibriek
18. 8 vánkus, egy derekaly, 1 lepedő, 1 szunyoghállo, ez az Özvegy aszonyé magáé.

Az Kamarában

19. 16 Fejős Tekenyő.
20. 26 Zsák
21. 1 Két akos Káposztás hordo.
22. Két akos Kád

Az Konyhában

23. 1 Négy és 1 hét akos Hordok
24. 1 Toth lábas Szekrény
25. 1 Kiss moso, és 1 sütő Tekenyők
26. 1 Rosta
27. 5 Cserép tányér
28. 1 paraszti gyertya tartó
29. 9 kissebb s nagyobb cserép Tál

30. 2 cserép csikmák szűrő
31. 17 kisebb s nagyobb cserép fazekak
32. 3 kiss vas Tepsi
33. 3 cserép fazék földő
34. 2 réz üstöcske
35. 1 rosz lyukas vas bogrács.
36. 1 lukas vas sörpenyő
37. 1 jo ránto pörgölő sörpenyő
38. 5 cserép Korsok
39. 1 vass villa
40. 1 vas horog
41. Ugyan azon Szálláson vagyon Egy másik különös ház, melyben semmi egyéb nintsen egy fenyő asztalnál és egy konyha.
42. Harmincz idest 30 öreg ellős Juhok
43. 18 Tok Juhok.

Sig. per Adamum Dugonics
Senatore~~m~~ et Deputatu.

(CsML, Szeged v. tan. ir. számozott ir. 1811. 891.).

2.

Csávojszky János özvegyének, Liszka Erzsébetnek hagyatéki leltárából, 1819.

A Szálláson találtatott Javak (696—847 tételszámon)

- 2 vontató láncz kerítő kötéllel
- 3 csatló láncz
- 2 avilt Borona
- 4 avilt vasas szekér kerék
- 1 Korcsola (?)
- 2 vasas szekér, 4 járommal, szegekkel, istrángokkal, ostorral
- 1 cságytújs tézla
- 3 szekér kötél
- 4 ökörre való Harang
- 2 réz csöngő
- 3 eke taliga, 4 eke, két szántó-, két czimer-vass, egy csoroszla, egy üsztöke
- 1 eke, szántó-, s czimer vasakkal és csoroszlával
- 5 fúru, három vas villa nyél nélkül, két kis kétkézvonyó, 1 ráspoly, 3 véső
- 2 vékony fenyő szál
- 2 új csobolyó
- 4 darab bél-fa
- 6 jó s rosz fa vella vegyest
- 2 rosz lapát
- 2 köszörű keő, kis válustul az egyik, vaju nélkül a másik
- 4 szál rosz deszka
- 2 füz fa vályú
- 2 rosz fél-teknyő
- 2 darab hidas-fa
- 4 kasza-nyél
- 3 két águ és 3 három águ vass vella
- 6 rosz ásó
- 4 kapa
- 1 kis fűrész és másik nagy fűrész
- 2 sarogla-láncz
- 2 rosz járom-fej, 1 uj járom-fej
- ött rudas-fa
- 2 vella-hajtó

2 vendég odal
1 Tengel ágassával
2 viselt szánko
Több apró dirib darab fa
egy nagy új szán
1 faragó szék
1 avilt vasas kocsi 3 ló szerszámmal
1 tarogla
2 szekerce
1 nagyobb Kolomp és egy kisebb Kolomp
1 csengő szijjastul lánczostul
1 rozsz talicska kerék nélkül
1 ötödfű Tehény
1 tavalí Tino
16 ökör, tudni illik 4 ötödfű, 6 nyolcadfű, 2 kilencedfű, 2 tizedfű, 2 tizenkettedfű
20 darab ló (...)
30 ako Zákányi szín-bor
20 ako Türes hegyi szín-bor
50 köből csöves kukorica
32 köből kétszer-Buza, 5 köből rozsos Buza
47 köből tavaszi Búza
48 $\frac{1}{2}$ köből Árpa
20 köből zab
10 köből len-mag
6 $\frac{3}{4}$ köből köles
1200 Buga Len
28 Koss
606 tartani való nyöstény Juh
308 Úrü
222 idei Bárány
7 számár
573 $\frac{1}{4}$ itze vaj
52 tejes teknyó jó és rozsz
egy nagy, egy középszerű Teknyó
1 kemény fa vasas dézsa
2 fenyő-fa vasas dézsa
1 vasas német köpülő
1 fa abroncsos köpülő
2 vasas fejő vödör
egy hitvány tejfőlös hordó
2 moslékos dézsa
egy sajt nyomó szék
egy hitvány réz üst
egy jó vasas soós kád
egy magányos asztal-fia
egy abroncsnak fele
2 nyoszola
2 derekal
4 párna
2 bőr-szék
2 fa-szék
2 zöld posztó-szék
2 egész szüretelő zsák
1 szüretelő zsák, mely két felé vágódott
1 kis üveges almáriom
1 asztal
1 pad
2 kiss fogas
1 nagy és egy kiss feszület
10 kiss kép
egy Mária képe
egy kiss tükör
egy szalvéta-préss

egy szúnyog-háló
 2 otska fehér tányér
 4 közöséges konyha-táll
 2 ép Bogrács
 2 fótos Bogrács
 4 otska főző-fazék
 2 tálas
 1 hús-vágó tőke
 1569 darab sajt
 egy hidas sertvés oll
 egy Juhász-Ház, melyben 1 konyha, 2 szoba, 1 kamara és egy istálló
 az ott a-mellett levő pintze
 sajt füstölő kémény
 egy Juh Akoll
 egy Juh-szárnyék
 egy isztronga
 egy rovással ki-rakott kutt
 A Szállási residentionális Ház Zákánban, melyben 1 szoba, 1 konyha, 1 kamara, 1 pincze vagyton
 ugyan ott a Béresek háza, mely áll 1 szobából, 1 konyhából, 1 kamarából
 ugyan ott a kisebb Béres-ház, a holl 2 kamara van —
 egy ökör istálló
 egy rovásos kutt
 30 vontató tavali széna
 60 vontató idei széna
 70 vontató harmadévi széna
 40 vontató idei széna
 16 vontató negyedévi széna
 32 vontató idei széna
 40 vontató idei széna
 60 vontató idei széna
 48 vontató idei széna
 8 vontató idei széna
 110 vontató harmadévi széna
 110 vontató tavali széna
 20 vontató tavali szalma
 80 vontató idei szalma
 62 vontató harmadévi szalma
 38 vontató harmadévi széna
 6 vontató tavali széna
 Kapás Ház, mely 1 szobából és konyhából áll — egy sutus Pajta
 10 vas abroncsos kád, mind öszve 180 akora való
 30 ako czeffre
 4 ako törköly
 4 Ászok
 2 kereplő
 1 bor sutu
 2 vas abroncsos csöbör
 2 vas abroncsos tölcsér
 2 katárka
 126 $\frac{1}{2}$... turú
 16 darab rész szerént vas, rész szerént fa abroncsos Hordó, mind öszve 95 akora valo
 15 fa abroncsos Hordo, mind öszve 91 $\frac{1}{2}$ akora valo
 Basch Joseff zsidónak 10 röff atlasz, 10 font czukkor, 10 font kaffé és bizonyos fel-tétel alatt 6 aranyok
 adosságát is, ellenben meg halálózott Liszka Eörzsébeth asszonynek 50 font gyapjú tartozását tár-
 gyaló írása
 Dienes Antal, Polák Mihály, ...András, Tanáts Kováts Páll, Papp János, Dobo János, Toppantó
 Joseff Contractussai, mellyek haszonvehetetleneknek találtattak.

Szilber János Tanátsbéli és Deputatus
 Virág Péter Tanátsbéli és Deputatus
 Szluha Ferenc Vicenotarius és Deputatus

Szegeden 21 aug. 819.

CsML, Szeged v. tan. ir. számozott ir. 153. doboz 1820. 1450.)

3.

Szőlőbeli tanya leltára 1819-ből

(tulajdonos Raditsevits János kereskedő)

Az Kászonyi vagyis árkádi hegyi szőlőben

egy Ház, abban 2 szoba, egyik padolt, konyha, kamara, istálló és szin:

mint egy 41 akó szin bor fehér

1 lágyfa nyoszola

1 rosz szalma ágy

1 fenyő asztal

1 fenyő tányéros almáriom

3 fenyő pad

1 fenyő fa kar-szék

1 fogas

3 rámás kép

1 falon függő tükör gyertya tartó

1 réz ibrik

1 czin gyertya tartó

1 hamvévő

1 tserép tál

3 tserép tányér

1 födeles kis pohár

1 kis kandzsó

1 szőlő ültető furu

2 szűrő kád

egy 4 akós fa abrincsos hordó

egy 9 akós fa abrincsos hordó

egy 9 akós fa abrincsos hordó

egy 4 akós fa abrincsos hordó

egy 5 akós fa abrincsos hordó

egy 9 akós fa abrincsos hordó

egy 4 akós fa abrincsos hordó

egy 7 akós fa abrincsos hordó

egy 6 akós fa abrincsos hordó

egy 7 akós fa abrincsos hordó

egy 3 akós fa abrincsos hordó

egy 1 akós fa abrincsos hordó

egy $\frac{1}{2}$ akós fa abrincsos hordó

egy 12 akós vas abrincsal

egy 11 akós fa abrincsos hordó

egy 9 akós fa abrincsos hordó

egy 2 akós fa abrincsos hordó

egy tölésér 2 vas abrincsal

egy tsöbör 3 vas abrincsal

egy bor sutu

egy rosz káposzta gyalu

Szeged, die 15 novembris 819.

Josephus Aigner Senator et Deputatus
Joanes Pintér contragens Deputatus

(CsML, Szeged v. tan. ir. számozott ir. 151. doboz 1819. 4564.)

4.

Szeged város határában, a városi területen kívül eső házak mennyiségének kimutatása

Dűlő szám	A dűlő neve	Tanyák vagy házak száma	Észrevétel
2.	Bánom kert	14	A kijegyzés az ideiglenes telekkönyvből történt.
3.	Kis erdő	1	
4.	Boszorkány sziget	—	
5.	Hattyas	—	
6.	Tompai sziget	—	
7.	Bailagitó	—	
8.	Ballagitó	2	
9.	Alsó városi nyomás	5	
10.	Delelő	1	
11.	Makos erdő	—	
12.	Tere halom	—	
13.	Szent Mihály telek	32	
14.	Bodom	—	
15.	Bodom halma	—	
16.	Epres kert	1	
17.	Sáros völgy	4	
18.	Rözske (sic!)	97	
19.	Hosszú	30	
20.	Lapos	—	
21.	Pap halom	—	
22.	Kurva domb	22	
23.	Madarásztói	38	
24.	Bero	72	
25.	Velez	70	
26.	Alsó Városi puszta	40	bérlők (!)
27.	Városi	1	
28.	Alsó Ásotthalom	26	
29.	Felső Ásotthalom	19	
30.	Gátser (= Gácsér)	32	
31.	Belső ásott halom	12	
32.	Kraller	22	
33.	Dobó	31	
34.	Móra halom	32	
35.	Halászká	51	
36.	Lengyel	16	
37.	Papok	14	
38.	Belső Csorna (sic!)	33	(helyesen <i>Csorva</i>)
39.	Külső Csorna	43	
40.	Vágó	13	
41.	Zákány	31	
42.	Otott	33	
43.	Doma szik	72	
44.	Jámborka	44	
45.	Farkas	44	
46.	Nagy sziksos	49	
47.	Kis sziksos	66	
48.	Ráczok	54	
49.	Kancsal	42	
50.	Csamango	40	
51.	Furus	52	
52.	Bojár halom	63	
53.	Kis Iván szik	30	

Dűlő szám	A dűlő neve	Tanyak vagy házak száma	Észrevétel
54.	Tari	54	
55.	Ábrahám	105	
56.	Kászonyi	51	
57.	Nyári	104	
58.	Szélpál	47	
59.	Nagy Mátyás	52	
60.	Ladányi	89	
61.	Kunhalom	35	
62.	Csízák halom	—	
63.	Maty derék	—	
64.	Fekete szél	—	
65.	Mora szik	—	
66.	Mora hegy	—	
67.	Putri	—	
68.	Veres kereszt	—	
69.	Börtsök Kopoája	—	
70.	Puska poros	—	
71.	Szénás kert	1	
72.	Óthalom	1	
73.	Kettős határ	—	
74.	Kettős halom	—	
75.	Neszúr	53	
76.	Alpári	46	
77.	Makra szik	126	
78.	Ősze szik	104	
79.	Barát	65	
80.	Keleti (?)	22	
81.	Balástya	42	
82.	Órhalom	56	
83.	Csöngőle	—	
84.	Ebherélő gajgona (!)	145	(később: Gajgonya)
85.	Szírtos	129	
86.	Külső Szatymaz	119	
87.	Belső Szatymaz	2	
88.	Fehértó	—	
89.	Rátzok kertje	15	
90.	Székhát	—	
91.	Fürge halom	—	
92.	Serkéti	—	
93.	Szikhalom	—	
94.	Fehértó	6	
95.	Baktó	1	
96.	Kétér Köze	9	
97.	Kis szillér	14	
98.	Nagy szillér	18	
99.	Tarján	—	
100.	Makos ház	13	
101.	Felső városi nyomás	—	
102.	Frantzia hegy	15	
103.	Rokusi nyomás	5	
104.	Roma Kálvária Jerikó	44	
		2982	

Szegeden September 22-én
1853
Hódy Antal
számvevő tiszt

(OL, D 122. Statthalt. Ofen. Pol. 1854. 19 130. F III. E 41.)

Szerződés

Mely egy részről Szeged Város, más részről *Ausländer Rozália* mint vállalkozó haszonbérlő között az alóli helyen és napon következő feltételek alatt kötött:

1. Átaladja az említett Város a fönnevezett és alóli vállalkozó haszonbérlőnek a városi közlegelőkből kivágott tíz ezer hold földek közül összesen *húsz* 1200 négyszögölnyi holdakat 1852-ik évi 1-ső márciustól kezdve, egész 1862-ik évi február hó utolsó napjáig tíz egymás utáni évekre haszonbérbe, az árverés alkalmával mint legtöbbet ígérőnek, holdjától évenként váltó 8 frt — kr azaz: nyolcz forint és így az egész földmennyiségtől évenként 160 frt — kr. azaz: egyszáz hatvan forint fizetésért.

2. Az imént említett évenként fizetendő öszvegnek negyedrészt — (caucióul, biztosítékul, mely összeg az utolsó évi haszonbérbe fog beszámíttatni) úgy fele részét az árverés alkalmával azonnal, másik fele részét pedig 1-ső április-ban, és így minden következő haszonbéri években 1 martiusban s 1-ső septemberben, a meghatározott haszonbéri díjt a Bérlő pontosan lefizetni tartozik, oly szoros lekötéssel, hogy ha tíz napok alatt a kitűzött s fönneemlített határidők után is meg nem adná, (...) úgy a haszonbérbe vett földeket is rajta lévő vetéssel együtt tétleg el fogja veszteni.

3. A haszonbérbe adandó földek öt holdanként tétetnek ugyan ki árverésre, azonban joga léssen a vállalkozónak ezen öt holdakon felül még húsz holdakat azon árban, amelyben öt holdak az árveréskor leverettek, megtartani.

4. A haszonbérbe vett földeket a Bérlő tetszése szerint egyedül s kizárólag szántóföldnek vagy kaszálónak használhatja oly kikötéssel: ha netán a haszonbérelt földek közt valami buczkás vagy síványos föld is találtatna, azt a Bérlő fákkal beültetni tartozik, az ültetésre kívántató vesszők és dugványoknak pedig a Város erdeiből megszerzése s a szükséghez képesti mennyiségben leendő vágása a bérlőnek megengedtetik; minélfogva tíz évек eltelte után mind n. öl sívány földön egy élő fát a bérlő nevelni, s a Városnak átlatadni tartozik, s csak a nyessedéki használat engedtetik által: élő fát kivágni a legkeményebb tilletés terhe alatt tilalmas.

5. Ha a bérlő gazdálkodás végett épületeket szándékozna tétetni — az megengedtetik neki, úgy mindazonáltal, hogy a haszonbér ideje elteltevel azok megtérítetni nem fognak — köteles azonban a Bérlő azokat tíz évек után elbontatni és elvitetni, az épület földjeit azon helyre vagy gödörbe visszahordatni, a melyből kiásatta, s így az épületek helyeit egyenességre hozni, miszerint azok ismét használhatóvá váljanak, különben a haszonbérlő költségeire fognak eszközöltetni.

6. A vidéki haszonbérlő szabad ugyan a haszonbérelt földjén jószágot tartani, de egyáltalában tilalmas léssen a Város közlegelőjére eresztetni, mely esetben ha rajta tapasztaltatik, s bármelyik jószágá megfogaték, egy darab szarvasmarhától, lőtől pengői 2 frt-ot — egy darab juhtól 24 p. krt — egy darab sertéstől pengői 2 frtot büntetésül fizetend.

7. A helybeliek, kiknek fekvő vagyonuk nincsen, jótállót hozni tartoznak; a vidékiek pedig az illető hatóságától vagyoni biztosítékot kitüntető okmányt hiteles alakban előmutatni.

8. Köteles a Bérlő a haszonbéri öszvegre nézve tökéletes s törvényszerű biztosítékot adni (...)

9. Ha netalán ezen tíz évi haszonbéri idők alatt ezen kibérlett városi közlegelő-földekre adóvettetne, köteles a Bérlő a haszonbérelt földek után járuló királyi adót kifizetni.

10. Tartozik a Bérlő a kibérlett föld határvonalait és dülő felosztásokat, változásokat, alattomos foglalásokat és a határvonal rontását azonnal a Városnak bejelenteni, különben köteles minden onnan származandó károkat s költségeket a Városnak megtéríteni.

11. Marhadóg, jégeső, szárazság, tűzveszély vagy más elemi csapás, vagy épen a föld mineműsége miatt, s egyáltalán semmiféle ok vagy ürügy alatt sem fog a Bérlőnek szabadságában állani, a bérlő időnek eltelte előtt a haszonbérléstől elállani, vagy a bérlési somma leszállítását avagy bármí kárpótlást követelni; az ilyes követelésekről tehát a Bérlő már előre tökéletesen lemond.

12. Ha a Bérlő a meghatározott haszonbéri díjat a kitűzött s fönneemlített határidőben meg nem adná, vagy ha jelen szerződés bármely pontját s kötelezettségét megszegné, teljes joga és hatalma leendő a Városnak a kötelezettségét megszegő Bérlőt a haszonvételtől önhatalmilag rögtön minden előleges megintés nélkül elmozdítani, s a haszonvételt az eként elmozdított Bérlő kárára s veszedelmére azonnal tartandó egyszeri árverés útján haszonbérbe bocsátani, s azonnal az új Bérlőnek által is adni (...)

13. A mint a Bérlő vagy Bérlőtársak egyetemlegesen, úgy ha később a bérbe adó Város engedelmé mellett többen társulnának a bérlethez, ezek is kötelesek nejeikkel együtt mind a haszonbér pontos fizetéséért, mind pedig a szerződésben foglalt feltételek pontos teljesítéséért egyetemlegesen, azaz: egy mindnyájáért, s mindnyájan egyért jót állani, s fizetői kezességet vállalni.

14. A bérlő minden bármí néven nevezendő királyi kisebb haszonvételek a bérelt földön leendő gyakorlatától, hatalmaskodási s azon felül azonnali elmozdítási büntetés terhe alatt tiltatik.

15. Noha jelen szerződés erejénél fogva a bérbe adó Városnak teljes joga vagyon ezen haszno-

béri kötésből eredő követelések iránt kielégítését a Haszonbérlő összes vagyonából s szabad választása szerint eszközölni. A Város nagyobb bátorságára mindazonáltal közös akarattal megállapítottuk, hogy a kibérelt földből a haszonbéri idő alatt nyert gabona még kívül a földeken, vagy még a föld gyomrában mint vetés, vagy már a föld területén, de tőle még el nem válva, ép úgy tekintessék mint a Város részére 1840. 22-ik t. cikk 35 §-sa értelmében különösen lekötött ingó zálog; — mind ezen termés tehát a haszonbérlő által már most előre s az egész haszonbérlési idő alatt (...) zálogba adatik...

Amellynek nagyobb erejére nézve jelen szerződés az illető felek által saját kéz aláírással részint kereszt vonással megerősített Szegeden Martius hó 6 853.

Ausländer Rozália
Ausländer Albert neje
saját kezem X vonása

6.

Haszonbéri Szerződés

Melynek erejénél fogva alól írott megesmerem: hogy a Pusztaszeri Pusztának ujjabb árverésen haszonbérbe adott részéből a 15-ik részletet, mely 50 holdakat foglal magában a mai naptól kezdve 6 évekre, vagy is az 1853. évi szept. 15-től 1859-ik évi sept 15-ig haszonbérbe kivettem a következő feltételek alatt.

1-ör A megajánlott évi haszonbért, mely 400 pft 50 kr-at tesz, köteles leszek mindenkor évnyedenként előre a város pénztárába pontosan befizetni; az első fél évi haszonbérbe azonban a most bánatpénz fejébe befizetett 40 pfjaim be fognak számíttatni.

2-or Gazdálkodásom folytathatása tekintetéből szabadságomban lesz ugyan a kibérelt földön épületeket tétetni, de a haszonbéri évek kiteltével, azokért, valamint az általam teendő bár mely javításokért a Városi Közönségtől semmi némű megtérítést nem követelhetek, hanem jussom lesz azokat, amennyire lehet elhordatni.

3-or Ezen haszonbérlet színe alatt a Pusztaszeri pusztának közlegelőit használni szabad nem léssen, azért még az általam kibérelt földre is, juhokat csak telelőre hajthatok, de sem ezeket, sem más jószágaimat a közlegelőre a mezei rendőri törvényekben megszabott büntetés terhe alatt ki nem verhetem, hanem az érdeklött közlegelőre én is csak olyan jószágokat hajthatok ki, és csak azon terhek mellett, mint más helybeli lakosok.

4-er A haszonbérlet földet vidéki embernek alhaszonbérbe adni nem szabad, mit ha tennék, a haszonbérletet a Városi Előljáróság az én irányomban ön hatalmúlag megszüntetheti, s az én káromra újra árvereztetheti.

5-ör A haszonbér elengedésére semmi esetben számot nem tarthatok.

6-or Az általam haszonbérlet föld után járó minden nemű adózásokat, és Országos avagy Községi terheket, és bélyeg díjjakat, én alólírott tartozom viselni, s erre nézve a haszonbérletből legkisebb beszámítást nem követelhetek.

7-er Ha a fent írt feltételeket akármely szín alatt nem teljesíteném, joga lesz a Városi Előljáróságnak a kibérelt földet maga hatalmával elvenni, és az én káromra akárminek haszonbérbe kiadni, rajtam pedig mind az ujjabb kiadásból keletkező károkat és költségeket, mind a ne talán fent maradt haszonbért rövid úton minden törvényes orvoslások elmellőzésével önhatalmúlag megvenni, és tet zése szerént választandó, s azonnal kész pénzzé fordítandó javaimból a köz pénztárnak teljes elégtelt szerezni.

Melyről is kiadtam jelen haszonbérletési kötelező leveletem Kecskeméten, 1853. július 5-ik napján
Én előttem Drégelyi Károly mk. Vágó Ferencz k.v.

Hozzájáró: Vágó János

Én pedig alól írott a fizető kezességet Vágó Ferencz haszonbérlő mellett nem fizethetés esetében a 7-ik pont értelmében magamra vállalom. Kelt mint fentebb

Vágó László keze vonása

7.

Haszonbéri szerződés

Mely Kecskemét sz. kir. város közönsége mint haszonbérbe adó és Beke István mint haszonbérbe vevő közt következőleg kötött, ugymint

I., Kecskemét sz. kir város haszonbérbe adja a régebben kiosztott pusztaszeri szántóföldekből a 34-ik részletet, mely 52 holdból s — □ ölekből áll, következő feltételek alatt:

a., A haszonbérlet ideje kezdetét veszi e folyó 1869-ik évi sept. 29-ik napján, és tart egymásután következő hat évig, vagyis 1875. évi sept. 29-ik napjáig.

b., A haszonbér minden holdtól évenként 5 ft 30 kr, vagyis összesen 275 ft 60 kr leszén, melyet haszonbérő két egyenlő részletben vagyis felét sept 29-én másikfelét ápril 1-ő napján, mindig előre tartozik a város pénztárába évenként pontosan befizetni, s mulasztás esetében az egész tartozás 1869 évi 54 t. cz. értelmében sommás szóbeli perúton fog a haszonbérbevevőn, minden okozandó költségekkel együtt megvételni.

c., A kibérlett földtől járó minden adózásokat, szolgálatokat, bélyeg és fölmerülhető egyéb bárminéven nevezendő költségeket a haszonbérő tartozik viselni.

d., A felső pusztaszeri pusztában mutatkozó futóhomok elnyomása tekintetéből, tartozik haszonbérő évenként két kocsival gazt, vagy töreket, az ottani pusztabíró által kijelölendő helyre sajátjából, és igaerejével kivitetni, s azt ott utasítás szerint elterítettetni.

e., A bérlett földnek közlegelőre dülő határát tartozik bérő azonnal, a foglalások meggátálása tekintetéből, félőlnyi szélességű s ugyanannyi mélységű árokkal körül venni, s az árokpartot a tulajdonos városi közönség ottani faiskolájából a pusztabíró által kiadandó előfákkal, a tisztí mérnök utasításához képest beültetni, ezeket pedig fölnevekedésükig gondosan ápolni, mindezeket bérő saját költségén, vagy tulajdon munkaerejével tartozván teljesíteni.

f., Haszonbérő az általa bérlett földön időközben netalán állítandó épületekért, s teendő javítványokért a várostól kárpótlást nem követelhet; sőt a bérlet megszűntével azokat elhordatni, minden ásatásokat s gödröléseket bevonatni és elegyengetni tartozik.

g., A bérlett földön a haszonbérő aratás után, azaz august. hónap 1.-ő napja elteltével birkákat is tarthat következő évi mart. hónap 20-ik napjáig, de azokat az ottani közlegelőre bocsátania nem szabad; a pusztaszeri közlegelőre a kecskeméti lakos bérők bármiféle jószágot csak azon feltételek, kötelezettségek és terhek mellett bocsáthatnak, melyek a többi helybeni lakosokra nézve érvényben állanak.

g., Nem kecskeméti lakos bérők az általuk bérlett földön, annak megművelésére szükséges igáz jószágon kívül semmi más jószágot nem tarthatnak, az ottani közlegelő használásából pedig általában kizáratnak.

i., Haszonbérő az általa bérlett földet a tulajdonos városi közönség előtti bejelentés, s erre esetről esetre kinyerendő előleges jóváhagyás nélkül, senkinek albérletbe nem adhatja.

k., Haszonbér elengedésre semmi körülmények közt, még tűz, víz, jég, fagy, általános terméketlenség, vagy bármiféle elemi csapás esetében sem tarthat a bérő igényt.

l., Tartozik bérő az összes hat évi fizetetlen haszonbérbe ingatlan tehermentes vagyonára betáblázását saját költségén eszközölni, vagy ha ezt teljesíteni nem tudná, maga melletti biztos és elfogadható s fekvő vagyonnal bíró kezest állítani.

m., Az utolsó bérleti évben aratás után tartozik bérő az új bérőnek a szántást megengedni.

n., Ha a fent kitett pontok bármelyikét a bérő meg nem tartaná, jogában álland a haszonbérbe adó városi közönségnek öt sommás szóbeli eljárás útján a bérlettől azonnal elmozdítani, s a földet az ő kárára és költségére újra haszonbérbe adni.

o., Ezen bérletből fölmerülhető minden kérdések Kecskemét sz. kir. város sommás bírósága által lesznek elintézendők és végrehajthatók.

Jogában álland egyéb iránt a bérbeadó városi közönségnek hogy jogait bármely általa választott bíróság előtt, s által is érvényesíthesse.

II., Én Beke István mint haszonbérő ezen szerződést elfogadom, s minden pontjai teljesítésére magamat kötelezem, egyszersmind megengedem, hogy a még fizetetlenül lévő 1515 ft 80 kr. haszonbér a száma tjkben részlet számmal jelölt birtokomra, további meghallgatásom nélkül és saját költségemen bekebeleztehesék.

III., Én pedig Hévízi János mind kezes ezen szerződést szintén elfogadom s a fizetetlenül lévő 1515 ft 80 kr. haszonbér egyetemleges megfizetésére magamat kötelezem és megengedem, hogy a kecskeméti 1892-ik számú tjkben 986. 127. 126-ik részlet számmal jelölt birtokomra további meghallgatásom nélkül és saját költségemen bekebeleztehesék.

Kelt Pusztaszer aug. 25. 869.

Előttünk
Nagy Pál mk
Szokolai Sándor tanú

Beke István m. k.
Hévízi János m. k.
fizető kezes
Nagy Lajos
polgármester

8.

Az adatszolgáltatók névjegyzéke

A településnéprajzi anyaggyűjtést az 1960-as évek közepétől a népi építészeti kutatással együtt folytattam. Itt azokat sorolom föl, akik a tanyák és a majorok kialakulásáról, életéről, a tanyás megtelepedésről tájékoztattak. A szegedi táj népi építészetről rajtuk kívül még sokan mások nyújtottak adatokat. Adatszolgáltatóimat községenként — a legutóbbi, 1973-as átszervezés előtti közigazgatási egységek szerint — tüntetem fel.

Algyő

Czirok Sándor (1897), Herke Mihály (1905).

Ásotthalom

Bozóki András (1881), Kispéter Ignáczné (1881), Dobó József (1891), Márki István (1892), Szabó Lajos (1895), Ézsiás Antal (1898), Komócsin György (1898), Gárgyán Mihály (1902), özv. Kispéter Józsefné Rácz Mária (1906), Rutai József (1909), Kovács János (1910).

Baks

Czibolya Ferenc (1878. szül. Szegvár), Tábit János (1880), Jenei István (1888), Tábit Kálmán (1894), Apró Lajos (1894).

Balástya

Újvári Lajos (1879), Faragó Mátyás (1880. szül. Kiskundorozsma), Széll György (1885), Böröcz Flórián (1886), Tóth István (1891), Bitó Mátyás (1895), Veszelka Andrásné Gémes Eszter (1901), Nagy Pál (1902), Imre Ferenc (1908).

Csengele

Béres Lajos (1885), Becsei János (1886), Turi István (1886), Kővágó János (1890), Török János (1891), Körösi István (1894), Pálinkó József (1896), Pigniczki Péter (1896), Hegedüs Sándor (1901), Tóth Péter erdész (1904).

Dóc

özv. Vedrédi Jánosné (1892), Lele Ferenc tanító.

Domaszék

Nagygyörgy Imre (1892), Bózsó Mihály (1896), Sári József (1905).

Forráskút

Kovács *Lapéta* Antal (1902), Sándor Alajos (1910).

Kiskundorozsma

Illés Jenő (1898), Farkas Károly (1901), Lajkó Lajos (1910).

Kistelek

Dallos György (1886), özv. Lestár Imréné Kasza Franciska (1889), Vigh Sándor (1891), özv. Molnár Józsefné Tóth Erzsébet (1893), Kucsora János (1895) Kordás József (1897), Papp Péter (1897), Sisák Pál (1897), Volford István (1899), Gera Sándor (1902), özv. Fekete Lászlóné Sinka Hermina (1904), Volford Istvánné Vigh Viktória (1904), Sisák Antal (1905), Majoros János (1908), Sisák Antalné Buknicz Julianna (1909), Sisák Imre (1909).

Mórahalom

Csiszár József (1874), Balogh Antal (1892), Németh Antalné (1892), Varga István (1895), Nagy János (1896), Szécsi István (1898), Dobó Sándor (1899), Farkas Imre (1899), özv. Császár Ferencné Tanács Rozália (1900), Szücs Pál (1901), Farkas Antal (1902).

Ópusztaszer (1973 előtt Sövényháza)

Vedrédi Lajos (1881. szül. Dóc), Zsótér Antal (1888), Gémes József volt uradalmi cseléd (1890), özv. Tóth Lajosné Vizvári Franciska (1891), Bozó István (1901), Korom István (1901), Borda János (1902), Palotás Antal (1902. szül. Mindszent), Szatmári István (1902), Belovai Lajos (1903), Zsemberi Péter (1903), Borda Jánosné Kecskeméti Irén (1904), Kósa Ferenc (1906), Janó János (1911), Sutka István (1912), Zsótér Ferenc (1912), Zsótér Ferencné Kósa Eszter (1913).

Öttömös

Özv. Gora Istvánné Ábrahám Rozál (1893), Szekeres József (1894), Kiri Illés (1900), Földi Lajos (1901).

Pusztamérges

Dobó Miklós (1885), Zádori István (1897).

Pusztaszer (korábban Felsőpusztaszer)

Hatvani István (1897), Kertész Sándor (1897), Kiss Mihály (1910. szül. Tömörkény).

Röszke

Tombác Antal (1895), Barna Ferenc (1899), Nagy Antal (1907), Nagy Antalné Hegyesi Irén (1913), Vastag József tanár.

Rúzsza

Vőneki István (1868), Katona József (1878), Farkas József (1880), Katona Illés (1885), Csordás Mátyásné (1886), Borbás Ferenc (1886. szül. Kiskundorozsma), Fodor János (1888), Farkas János (1892), Bóka Mihály (1893), Ábrahám *Fúrús* György (1897), Ottlik András (1897. szül. Kiskundorozsma), Balla Mihály (1900), Csóti *Gyapjas* Antal (1900), Kádár Németh Márk (1900. szül. Kiskundorozsma).

Sándorfalva

Németh Antal (1875. szül. Szeged-Alsótanya), Újvári Sándor (1880), Erdélyi Mihály (1888), Széll Pál (1891), Dékány Mátyás (1893), Kiss Mátyás (1894), Kothencz Sándor (1894), Széll Pálné Makra Erzsébet (1896), Lele Mihály (1900), Bürgés János (1903), Bürgés Antal (1906), Újvári Ferenc (1906), Táborosi Márton (1912).

Szatymaz

Gavallér Sándor (1884), Körösi Antal (1898), Csányi Antalné Szőke Erzsébet (1900), Csányi Antal (1900), Körösi Antalné Fehér Anna (1905), Paragi Péter (1905), Paragi Péterné Kovács Katalin (1907).

Tápé

Biacsi Mihály (1886), Biacsi János (1889), özv. Molnár Péterné Kószó Veronika (1889), Nagy *Bence* Pál (1890), Bodó István (1895), Terhes Csöndér József (1896), Lele Ambrus (1897).

Üllés

Czékus Ferenc (1884), Lajkó György (1901), Fekete Józsefné Nagy Viktória (1908), Rác József (1910), Soós János.

Zákányszék

Vass Ignác (1878), Papp Istvánné (1883), Szélpál György (1883), Szélpál István (1896), Nyári Vince (1903), Vecsernyés Antal (1909).

Zsombó

Özv. Gyuris Lajosné (1887), Tombác János (1901. szül. Szeged-Felsőtanya).